pink
jaargang 37 nummer 5 – december 2014

Dito! in de schijnwerpers

Homojongerenorganisatie Dito! bestaat in 2015 dertig jaar. In deze PINK staan we hier uitgebreid bij stil. Dito! begon oorspronkelijk als Stichting Pinkeltje. In de afgelopen dertig jaar heeft de homojongerenorganisatie haar bestaansrecht bewezen. COC en Dito! werken al die jaren al samen. Voorheen zaten we samen in Villa Lila en nu delen we een secretariaat in Het Roze Huis. Veel Dito! vrijwilligers zijn later ook actief geworden bij COC Nijmegen. Op de eerste vier pagina's vindt u interviews met de oude en huidige generatie Dito! vrijwilligers. Henry de Bruijn en Hans Dircks vertellen over de begintijd van Pinkeltje. 'Commissaris' Nico Assinck blikt terug op de tijd dat Pinkeltje de hojofoon bemenste in de COC Winkel in Villa Lila. Hester Siemons vertelt over de overgang van Pinkeltje naar Dito! En van de huidige generatie komen Martijn Exterkate, Thomas Pruijsen en Fenna Hubregtse aan het woord. Op 24 januari 2015 wordt een reünie georganiseerd waarover meer informatie op deze voorpagina. PINK feliciteert Dito! alvast met het aankomende jubileum.

Pink is een uitgave van COC Nijmegen, Stoutmoedig sinds 1971

Hoofdredactie
Bart van Dam

Opmaak
IS-Ontwerp / Ingrid Sewpersad

Redacteuren
Iris de Boer, Rogier Crijns, Joost Hermus, Michel Kiel, Demian Stokebrand, Joost Wanders

Medewerkenden
Nico Assinck, Henry de Bruijn, Hans Dircks, Martijn Exterkate, Sander Hagenbeek, Fenna Hubregtse, Floor Luiten, Cees van der Pluijm, Thomas Pruijsen, Hester Siemons, Marc van Unen, Nicole Verhoeven

Drukwerk & Distributie
Benda – Wijchen

Redactieadres
Postbus 1461
6501 BL Nijmegen
info@cocnijmegen.nl

advertentie

Ook voor een boodschap die moet blijven hangen!

Met posters en bouwtekeningen van BENDA drukkers blijft uw boodschap zeker hangen

BENDA drukkers

Tel. 024 - 3771188 - www.benda.nl

Dito! Dertig jaar springlevend

Het geheim van Nijmegen

Volgend jaar viert de homojongerenorganisatie Stichting Dito! het 30-jarig bestaan. En dat doen ze met een uitgebreid programma. De club is dus springlevend. Het lijkt erop dat dit een unieke prestatie is, want andere jongerenorganisaties in Nederland houden het niet zo lang vol of leiden een onzichtbaar bestaan. Met de jongste voorzitters van Dito!, Martijn Exterkate en (ex-voorzitter) Thomas Pruijsen spreekt PINK over het geheim van Nijmegen. Waarom is de Nijmeegse club 30 jaar lang springlevend gebleven?

Martijn Exterkate is sinds juni 2013 voorzitter van Stichting Dito! "Een plek waar je jezelf kunt zijn is belangrijk voor jongeren. Zelfacceptatie is toch nog moeilijk voor sommige HLBT jongeren."

Thomas Pruijsen had geen gemakkelijke coming out in het Christelijke Ede. Dat motiveert hem nog altijd om zich voor de emancipatie van HLBT's in te zetten. Dito! mag trots zijn op de historie, maar moet kritisch naar zichzelf blijven. Het Nijmeegs succes is niet vanzelfsprekend houdbaar.

"Een plek om jezelf te zijn. Te praten met gelijkgestemden over vragen, moeilijkheden en verlangens. Met dat idee is de jongerenorganisatie dertig jaar geleden opgericht. Destijds onder de naam Pinkeltje. Nu heet de club Dito! Nog steeds is de plek waar je jezelf kan zijn de kern van Dito!'s activiteiten. Martijn Exterkate erkent dat de sociale acceptatie van HLBT jongeren veel beter geworden is, maar toch vinden sommige jongeren de weg naar zelfacceptatie nog moeilijk. "Deze jongeren kunnen in een serie bijeenkomsten bij onze introgroepen terecht. Daar kun je ervaringen delen met leeftijdsgenoten. Daarnaast organiseert Dito! elke twee weken een lunch op de universiteit en maandelijks een lunch op de HAN. Daar komen tientallen studenten op af. Voor de introductie van de HAN organiseerde Dito! een ludiek spel in het Roze Huis. Zo'n 350 HAN studenten kwamen er op bezoek. In café Mets is elke eerste dinsdag van de maand een open gay minded borrel. Aan al deze ontmoetingsgelegenheden is duidelijk behoefte. "

School's Out is een programma waarin Dito! participeert. Hiermee worden veel scholieren bereikt. Een voorbeeld is de 'paarse vrijdag', de dag waarop scholieren in paars gekleed de homofobie aan de kaak stellen. Via team Voorlichting van het COC komen veel Dito! actievelingen ook op de scholen terecht. Veel actieve jongeren zijn zowel bij Voorlichting als bij Dito! betrokken. In het project Jong & Out worden open jongerenmeetings in het Roze Huis gehouden. Hier gaan jongeren van onder de 18 jaar naar toe.

Goede vibes

"Van de mensen die in de afgelopen dertig jaar bij Dito! actief zijn geweest begrijp ik dat het hen heel veel energie heeft gegeven. Eindelijk een plaats waar je jezelf kon zijn en waar vriendschappen voor het leven zijn opgebouwd. Het heeft voor hen veel betekenis gehad. Mijn eigen leven bestaat nu ook voor een groot deel uit Dito!. De binding die mensen voelen bij Dito! is iets wat de vlam brandend houdt." Aldus Martijn. Over de vraag waarom de groep in Nijmegen permanent actief is gebleven waar in andere steden de jongerengroepen veel meer ups en downs hebben, moet hij even nadenken. "Het geheim schuilt in de goede vibes, de energie die je van elkaar krijgt. En we hebben geluk met de houding van Gemeente Nijmegen die door een subsidie een vaste basis mogelijk maakt. Het karakter van de stad vormt ook het karakter van Dito!. De club blijft zich vernieuwen en gaat mee met de tijd. En natuurlijk is de persoonlijke inzet van mensen heel belangrijk. De sterke roze beweging werkt in ons voordeel omdat je elkaar kunt helpen en versterken. Dat netwerk is toch wel essentieel. "

Wispelturige doelgroep

Bij de oprichting van Pinkeltje, de vorige naam van Dito!, werd het COC als oud, elitair en studentikoos gezien. Pinkeltje zou dat allemaal anders doen. In studentenstad Nijmegen, zijn echter wel heel veel studenten die onder de doelgroep van Dito! vallen. De voorzitters erkennen dat, maar stellen dat via de programma's op scholen ook veel scholieren en niet-studenten bereikt worden. De bijeenkomsten voor de jongeren onder de 18 hebben een wisselend succes. De doelgroep is wispelturiger. Als de een niet gaat, komt de ander ook niet, of is sport toch weer belangrijker.

De verhouding mannen en vrouwen is de laatste jaren in grote lijnen fifty/fifty menen de beide voorzitters en lijkt daarom een non-issue. Wel is stichting Dito! een tamelijk autochtone organisatie. Thomas heeft geprobeerd om met een Marokkaanse multiculturele jongerenorganisatie iets te organiseren over HLBT emancipatie. "Het was heel moeilijk om met hen in contact te komen. Het onderwerp ligt heel gevoelig bij hun achterban. En als individuele HLBT-er met een islamitische achtergrond heb je andere vragen en problemen dan andere jongeren. Dat het moeilijk is allochtone HLBT-ers te bereiken, is echter geen excuus voor Dito!. Wel heb je een paar goede mensen nodig die dit goed kunnen oppakken."

Zelfacceptatie en internet

Wanneer Martijn en Thomas terugkijken op de geschiedenis van Dito! doen ze dat vooral aan de hand van foto's uit het verleden. Dan valt een aantal zaken op. "Dat er een modderworstelwedstrijd in Villa Lila is gehouden; dat zien we nu niet snel meer gebeuren. Of een SM workshop. Hoewel dat misschien wel spannend is, zouden wij dat nu niet organiseren. De Aidsvoorlichting was behoorlijk heftig. Het was wel een tijd waarin heel veel homo's aan Aids overleden en dus was die voorlichting als ernstige waarschuwing wel nodig natuurlijk. En in het algemeen gingen jongeren vroeger meer de barricaden op voor maatschappelijke acceptatie. Dat is nu minder nodig. De zelfacceptatie is nu belangrijker. En toen was de 'hojofoon' nog onontbeerlijk. Dat is helemaal door internet vervangen. Bijvoorbeeld de inschrijving voor de introgroepen gebeurt nu alleen via internet. Internet heeft de organisatie veranderd. Er zijn misschien minder deelnemers aan introductiegroepen, maar aan de andere kant zijn er meer mensen die Dito! op internet weten te vinden. Daarom is een goede website en een actieve Facebookpagina heel belangrijk. We hebben nu dagelijks ongeveer 80 unieke bezoekers op onze website. Dat is toch een heel groot bereik."

Kritisch blijven

De stijl van de voorzitter of de samenstelling van het bestuur kan verschillende periodes markeren. Thomas zegt dat hij een intrinsieke motivatie had om zich in te zetten voor de maatschappelijke acceptatie. "Ik kom uit een christelijke omgeving in Ede en had een moeilijke coming out. Voor ik mezelf accepteerde heeft het een tijd geduurd. Daarom vind ik introgroepen nog altijd heel belangrijk, maar ook het maatschappelijk gevecht. Ik ben er trots op dat ik als voorzitter van Dito! op het ministerie ben geweest om over emancipatieplannen te praten. En door het sluiten van Villa Lila ben ik heel intensief met de huisvesting aan de slag gegaan. Ik ben dus heel veel extern bezig geweest. Martijn zet dit voort en focust bovendien meer intern op Dito!. Hij is echt goed bezig om de mensen te binden in de Dito!-activiteiten."

De uitdaging voor Dito! anno nu is dat de jongerenorganisatie toegankelijk is en blijft. Martijn meent dat Dito!'s kracht bestaat uit de hechtheid van de groep. "Dat kan een valkuil zijn omdat er een risico bestaat dat anderen zich niet welkom of zelfs uitgesloten voelen. Dat moet je zeker voorkomen." Thomas voegt eraan toe dat de doelgroep eigenlijk heel breed en gevarieerd is. "Het is niet gemakkelijk om voor alle jongere HLBT-ers aansluiting te vinden. Dat blijft een zoektocht en een uitdaging."

"In Ede, een plaats met 80.000 inwoners is helemaal niets voor homojongeren. Er was één gay café. Dat is nu dicht. De SGP is er de grootste partij en de gemeente heeft er geen diversiteitsbeleid. Misschien wil ik met mijn Nijmeegse bagage nog een keer terug naar de Veluwe. Dito! mag trots zijn op de historie, maar moet kritisch naar zichzelf blijven. Er is namelijk nog genoeg te winnen. HLBT-ers lopen nog echt niet ontspannen hand in hand over de Molenstraat bijvoorbeeld. Dat het in Nijmegen relatief goed is, is geen vanzelfsprekendheid. Daar is heel wat voor gedaan en om dit te handhaven moet je blijven investeren. Een paar tiental kilometers verderop kun je zien wat er anders overblijft."

[Bart van Dam]

Reünie Pinkeltje / Dito!

Alle vrijwilligers en actieve leden van de afgelopen 30 jaar én nu zijn van harte welkom om het 30-jarig bestaan te vieren. De reünie vindt plaats op zaterdag 24 januari 2015 van 14.00 uur tot 18.00 uur in de Old Cave (St. Anthoniusplaats 13, Nijmegen). Belangrijk: kom om op tijd om het hele programma mee te kunnen maken. Tegelijkertijd is er in het Roze Huis een expositie over 30 jaar geschiedenis van Pinkeltje/Dito!, waaronder een filmzaal met beelden van de afgelopen 30 jaar. Wijs zoveel mogelijk mensen die in jouw tijd bij Pinkeltje/Dito! actief waren op de reünie en het aanmeldformulier (www.ditonijmegen.nl/reunie).
Om bij de reünie aanwezig te kunnen zijn dien je je aan te melden via dit formulier. Ook hebben we een Facebook-pagina van deze reunie: https://www.facebook.com/events/796064380454866/.

Vrijheid, idealisme en lol

De oprichtingstijd van Pinkeltje

De oprichting van homojongerenorganisatie Pinkeltje is onlosmakelijk verbonden met de jaren '80. De tijd van activisme, krakers (met bijbehorende kraakfeestjes), radio Rataplan en demonstraties. Een hele spannende tijd waarin je vooral werd opgeleid voor de werkloosheid. Demonstraties, zoals deze nu tegen Vladimir Poetin worden gehouden, waren destijds vooral tegen het conservatieve beleid van bijvoorbeeld Margaret Thatcher gericht.
De coming out leeftijd lag een stuk hoger. PINK sprak met Henry de Bruijn – actief Pinkeltje lid van het eerste uur – en Hans Dircks – destijds voorzitter van COC Nijmegen – over de oprichtingstijd.

Henry: "Ik zat nog op de middelbare school. Op homogebied was er in Nijmegen niet veel te doen. Je kon wel bellen met het COC, maar die hadden niet echt activiteiten voor jongeren. Jan Heijmans van het COC sprong in dat gat en ging aan de slag met een soort van introductiegroepen. Vanuit dat idee is toen stichting Pinkeltje ontstaan. Tijdens het eerste introductiegroepje zijn namelijk plannen gemaakt om voor homojongeren zelf iets op te richten."
Hans: "Jan Heijmans merkte bij mij op dat heel veel andere COC-afdelingen een jongerengroep hadden. Hij wilde alleen niet onder de paraplu van het COC iets beginnen vanwege het stoffige imago. Ik vond dat hier wel wat voor te zeggen was en gaf hem mijn zegen."
Henry: "Het COC had een cultuur van volwassenheid en onderlinge strijd. Wij hadden geen zin om daarbij te horen. Wij wilden onafhankelijk zijn en ons eigen ding doen. Iets neerzetten waar we meer jongeren mee konden bereiken. Het liefst door alle sociale lagen heen, zodat homojongeren meer rolmodellen hadden. De band met het COC was goed, juist omdat we onafhankelijk waren."

Voorlichting
Pinkeltje heeft altijd een duidelijke link met voorlichting gehad. Henry: "We wilden de scholen in, gingen radio maken en stonden iedere week met een kraampje midden in het centrum. Dan hadden we een grote koffer mee met spelletjes en foldertjes met informatie over homoseksualiteit. Op die manier waren we zichtbaar. Ook gingen we met posters naar buurthuizen, scholen en de universiteit. Scholen in de regio waren heel huiverig om deze posters op te hangen. Belangrijk was ook het informatieboekje gemaakt 'Homo, hoezo?' (later omgedoopt tot 'Dito'). Omdat er geen internet was in die tijd werd dit wijds verspreid."

Feestjes
Toch was Pinkeltje niet alleen gedreven door idealisme. De organisatie huurde een ruimte voor niks bij het COC in Villa Lila, waar veel feestjes werden gehouden. Oudere homo's moesten aan het begin van de avond wegblijven en mochten pas later binnenkomen. Dan misten ze onder andere het modderworstelen. Henry moet lachen: "Dat klopt. We gingen inderdaad modderworstelen: gewoon omdat we daar zin in hadden!" Hans herinnert zich het modderworstelen ook nog: "Ik werd op pad gestuurd om ergens turfdakpannen op te halen die ik moest mengen met water. De jongeren van Pinkeltje hadden een kinderbadje geregeld en iedereen had de mogelijkheid om na afloop te douchen een paar deuren verder. Na afloop was het één grote kliederbende. Er was een heel groot modderspoor van de grote zaal van Vila Lila door de straat naar de bewuste woning." Henry: "We wilden vooral niet te elitair zijn bij Pinkeltje en ook gewoon lol maken."

Professionalisering
Door de steeds nieuwe aanwas van mensen dankzij de introductiegroepen bleef Pinkeltje groeien. Hierin schuilde volgens Hans het succes: "Ieder jaar kwamen er weer nieuwe gezichten en werd de invloed en zichtbaarheid van de organisatie groter." Er schuilde echter ook een gevaar in de contacten tussen Pinkeltje leden onderling. Veel nieuwe liefdes ontstonden, maar gingen ook dikwijls uit. Henry: "Later hebben we een structuur neergezet en regels opgesteld om er voor te zorgen dat Pinkeltje niet onderging aan de relaties die stukliepen. Kijkend naar het huidige Dito! zie ik veel zaken terugkeren waar we vroeger ook al mee aan de slag waren. Blijkbaar is de behoefte er nog steeds, hoewel de tijdsgeest nu een geheel andere is."

[Demian Stokebrand]

30 juni 1979 Internationale homobevrijdingsdag [Foto: Toos Poels]

Interview Nico Assinck

Commissaris en 'Happy Homo'

Nico Assinck in de COC winkel van Villa Lila op een maandagmiddag in augustus 2000.

Nico kwam in 1993 uit Groenlo in Nijmegen studeren. Hij wilde het goed aanpakken. Z'n moeder wist Het niet. Tijdens zijn eerste verblijf in Nijmegen had hij op het postkantoor in telefoonboeken gegrasduind op zoek naar een COC. De In de Betouwstraat. Maar waar die was? Een halve middag struinde de 19-jarige Nico door de binnenstad. In de bibliotheek had hij zich al ingelezen. De Kringen was niets, vond Nico. Hij was een hele stoffige folder tegengekomen. Iets voor Albert Mol, maar toch niet voor hem? Nee: Pinkeltje, dat leek 'm wel wat.

Nico: "ik begon in een Introductiegroep met Mark en een intromoeder waarvan ik de naam niet meer weet. Ze woonde onder de rook van de energiecentrale. De Thema-avonden in Villa Lila heetten toen nog Soosavonden. Ik heb er ook de nodige mee georganiseerd. Later zijn ze Mish Mash gaan heten. De wekelijkse hojofoon, waarbij Pinkeltje kantoor hield op de maandagmiddag in de winkelruimte van Villa Lila, werd enkele jaren na mijn eerste bezoek uitgebreid met een theemiddag waar soms maar acht, soms meer dan dertig jongeren in de foyer thee dronken". Belden er mensen naar de hojofoon? "Misschien vier telefoontjes op een middag, mensen die condooms kwamen kopen en om de zoveel tijd de Kiss Kiss kaartjes natuurlijk". Terwijl Nico PR-coördinator was, gaf in 1999 het bestuur van Marcel, Marion, Mel en Wouter het stokje over aan Maurice, Joost, Maarten en Marc. Voor Nico, die op zijn vijfentwintigste met zes jaar ervaring een éminence grise was, werd toen het commissariaat geïntroduceerd, om de kennis te behouden. Hij had vanaf dat moment een rol op de achtergrond. Nico: "voor veel activiteiten was ik te oud op dat moment. Enkele jaren later ben ik ook met het commissariaat gestopt en ben ik bij de Adviescommissie Homo-/Lesbisch Beleid en PINK actief geweest".
Vrijdag 5 juli 2002 kende zelfs een avond met toespraken en een ludieke omlijsting toen Nico afscheid nam van Pinkeltje. Nico: "Louis speelde een stuk voor me, maar geen Satie, want dat vond hij te treurig. Het was groots, maar ik was zo zenuwachtig dat ik me er maar weinig van kan herinneren". Maarten Offenberg volgde hem op als commissaris.

Geleerd
Nico: "ik begon in 1993 met een studie Duits. Die is helaas verzand. Ik heb in die tussentijd veel, heel veel tijd aan Pinkeltje besteed. Ik had het idee dat op het moment dat ik aantrad, vrijwel iedereen nieuw was, behalve mensen als Frank Rieter, van wie ik ook een hoop kon leren op het gebied van grafische vormgeving en vergaderen. En Etienne Glebbeek. Die ging ook al een hele tijd mee. Ik heb vergaderd, bij mensen thuis en in de Villa, achter de computer gezeten, gebrainstormd, op zondag tot laat in de kroeg, om dan maandag na de theemiddag weer naar Mets te gaan. Iedereen riep altijd dat ik zoveel deed en vroeg zich af waar ik toch de tijd vandaan haalde. Maar ik deed verder op dat moment ook niets aan mijn studie. Ik heb er wel een hoop van geleerd. Het heeft me gevormd tot wie ik nu ben". Toen Nico ophield met Pinkeltje, was hij er ook mee klaar. Het was ook goed overgedragen. Er was een bestuur, er waren genoeg vrijwilligers, alle goede mensen op de goede plekken. Nico: "op een gegeven moment was ik ook niet meer jong".

Memory lane
Nico weet nog goed dat hij nachtenlang met Tonny Ravier een film gemonteerd heeft, de Pinkeltje promotiefilm. Daarop vooral veel beelden van vergaderingen en lange opnames van het bereiden van baksels voor op de maandagmiddag door zijn introzusje Hanneke. Die film werd een keer bekeken en daarna ging bij het archief in, waarschijnlijk om nooit weer gevonden te worden. "Ik herinner me ook nog dat ik in Groenlo stickers op lantaarnpalen heb geplakt. Die bleven nog geen week zitten. Ik ben twee keer tijdens PR-campagnes bij artsen en scholen langs geweest om Pinkeltje posters te verspreiden. Posters met een 080-nummer, waar later 024-3 stickers overheen werden geplakt. Onmiddellijk werd ik uitgenodigd door de decaan, zo van wat leuk dat jullie eens langskomen, ik heb er altijd al meer over willen weten. PR coördinator Koen had me toen ingedeeld in het Waterkwartier, omdat ik dan de mensen waar ik me als SP-er druk om maakte, eens zou zien". En de bestuurscrisis, nadat diezelfde PR-coördinator afscheid nam. Nico: "dat was symptomatisch voor hoe serieus we onszelf namen. Wat hebben we ons daar toen druk om gemaakt. Wel een wijze les. Ik heb mijn bezigheden nadien altijd proberen te relativeren".

Happy Homo
Waar Nico liever niet aan herinnerd wordt, is dat hij een tijd lang te boek heeft gestaan als de 'Happy Homo' van Pinkeltje. Hier is waarom. Nico: "HP De Tijd wilde een item maken over de homojongere van deze tijd, tweede helft jaren negentig. Een journaliste had Pinkeltje ontdekt, en maakte een afspraak met mij voor een interview, dat ze op het laatste moment afzegde, terwijl ze vroeg of het ook telefonisch kon. Daarop zei ik ja, en daar ging het mis. Het gesprek was minder zorgvuldig, en ik had pas later door dat de dame in kwestie ervan overtuigd was dat homojongeren ieder historisch besef misten en nergens meer voor wilden vechten. Dat moest uit het artikel blijken. Ze vroeg me tijdens het gesprek of Pinkeltje een actiegroep was, waarop ik lachte en vroeg waarvoor wij dan actie zouden moeten voeren. Dat werd de subkop van het hele artikel: De Happy Homo, waar zouden wij actie voor moeten voeren? Ik ben daar toen erg kwaad over geworden. Het landelijk COC bestuur heeft dat artikel nog tegenover de minister uit moeten leggen". Lachend: "Het had misschien weinig gescheeld of we hadden dankzij mij geen subsidie meer gekregen".

Zichtbaarheid
Nico: "Villa Lila was een heerlijke plek om te verblijven. Veel kon, er was een podium, en er was een honk waar je naar terug kon keren. En zwarte schotten. En legernetten. En een piano. Als je jongeren wilde ontmoeten, moest je fysiek ergens naar toe kunnen. Hoe kon ik, anders dan in een kroeg, in een keer zoveel andere homojongeren ontmoeten? Nu open je Grindr of Gayromeo en er is altijd wel iemand in de buurt. Overigens denk ik dat een honk waar jongeren in een niet-commerciële, veilige omgeving elkaar kunnen ontmoeten, ook nu nog waardevol is". Nico merkte dat hij, toen hij begon met werken, dezelfde afweging maakte als in 1993 waar het ging over zijn openheid over zijn geaardheid. Hij moest daar nog wel even over nadenken, hoewel meer ontspannen dan toen. Nico: "ik heb daar zelfs nog advies over gevraagd bij vrienden. Ik heb best homofobe cliënten, maar omdat ik er zo normaal over doe, respecteren ze me. Raar he, alsof er ook stiekeme homo's zijn. Ik kan me daar niets bij voorstellen".

Nico heeft geen idee wat Dito! op dit moment allemaal doet. Hij is na zijn commissariaat tot erelid van Pinkeltje gedoopt. Hij heeft er daarna niets meer van gehoord. Nico: "dat is eigenlijk raar, want ze hadden mijn gegevens nog steeds. Maar zo gaan die dingen nu eenmaal".

[Joost Hermus]

Interview Hester Siemons

Van Pinkeltje naar Dito!

Hester Siemons worstelde tien jaar geleden op de middelbare school met haar seksualiteit en identiteit. “Ben ik nou hetero of lesbisch of bi?” Ze schreef een brief naar Villa Achterwerk in de hoop advies te krijgen om haar bij die worsteling te helpen. Hester kreeg hier erg veel reacties op en één van de reacties kwam uit Nijmegen. Het was een uitnodiging voor de introductiedag van een organisatie die Pinkeltje heette en waar homo- en biseksuele jongeren zichzelf konden en mochten zijn. Omdat Hester binnenkort in Nijmegen zou gaan studeren nam ze de uitnodiging aan. “Het klikte meteen. Het was zo leuk dat ik bijna meteen ook actief lid ben geworden.” Hester Siemons was uiteindelijk zeven jaar actief als introductiebegeleider en was daarnaast kort voorzitter van Pinkeltje/Dito!. Ze (mede-)organiseert nu de reünie naar aanleiding van het 30-jarige bestaan van de organisatie.

Dito! is een plek van ontmoeting. Homoseksuele jongeren zijn meer dan heteroseksuele jongeren op zoek naar hun identiteit. Bij Dito! vind je herkenning, bevestiging en gelijkgestemden. Je kunt dingen delen die je niet met hetero’s kunt delen “en je vindt er steun, ook al klinkt dat wat zwaar”. Maar het is helaas nog niet altijd even makkelijk om uit de kast te komen en daarom is Dito! vandaag de dag nog even belangrijk als dertig jaar geleden. Dito! heeft Hester ook geholpen met het vinden en accepteren van haar identiteit: ”Ik noem mezelf lesbisch tot het tegendeel bewezen is.”
Dito! is bedoeld voor jongeren. De leeftijdsgrens van 25 jaar wordt niet heel strak gehanteerd, zeker niet voor de actieve leden. Maar op een gegeven moment ben je student af en kom je in een andere levensfase terecht. Je deelt je tijd anders in en je persoonlijkheid heeft zich ontwikkeld. Dat is ook de reden dat Hester het op haar 26e voor gezien hield. “Maar het blijft trekken, daarom organiseer ik nu ook de reünie. Plus het feit dat ik nog heel veel mensen ken. Misschien word ik ooit op een andere manier actief voor het COC.”

Hoogte- en dieptepunten

De leukste momenten bij Dito! vond Hester de BID: de bestuurs-introductie dag. Dat is een training waarin je leert hoe je jongeren kunt begeleiden bij een moeilijke periode in hun leven. Aan de ene kant was het interessant en deed je verbazingwekkend veel zelfkennis op. Aan de andere kant zaten deze dagen vol met hilarische momenten, vooral als ze zelf opdrachten moesten bedenken voor de introductiegroepen.
Tijdens een van de opdrachten moest je op een zo origineel mogelijke manier uit de kast komen. “Ik heb toen met oogpotlood heel groot ‘POT’ op mijn voorhoofd geschreven en vervolgens mijn hoofd met mijn handen bedekt, alsof ik aan het huilen was. En dan met een zwaar dramatisch gezicht: ‘pap, mam, ik moet jullie iets vertellen...’ en vervolgens haalde ik mijn handen weg. Hilariteit alom.” Tijdens andere opdrachten moesten de leden zelf seks-toys bedenken of zich als het andere geslacht verkleden. Ook een gebeurtenis die Hester is bijgebleven is de komst van een transgender in 2004 toen ze net bij Dito was begonnen. “We hebben toen overlegd, wat moeten we hiermee? We zijn tenslotte geen ervaringsdeskundigen op dit gebied.” Uitkomst van het overleg was om de transgender toe te laten. Dito! is tenslotte een plek waar mensen die buiten de heteroseksuele hokjes vallen zich thuis moeten kunnen voelen. Dat is misschien nog belangrijker en mooier dan advies. Het besluit heeft een deur geopend en ertoe geleid dat meer transgenders zich aan hebben gemeld.

Hester Siemons en Dito! voorzitter Martijn Exterkate tijdens de anti-Poetin demonstratie

“Wat me naast alle grappige en leuke momenten het meest heeft geraakt zijn de woorden van sommige deelnemers aan het einde van een introductiegroep. Voor veel mensen betekende het echt een omslag in hun leven, voelden ze door de veiligheid en herkenning van de mensen in de groep de ruimte om meer en meer zichzelf te worden en vrijer en opener de wereld in te gaan. Het is ongelooflijk mooi en dankbaar om dat proces te mogen begeleiden en elke keer weer te zien gebeuren. Zelf heb ik nog steeds contact met de mensen met wie ik destijds deelnam aan een groep. Dat zijn vrienden voor het leven geworden en ik weet dat dat voor meer mensen geldt die samen een groep hebben gevolgd.”

Maar er waren ook vervelende momenten. Toen Hester net een jaar actief lid was heerste er een gespannen sfeer bij Dito!. Er was veel onderling geroddel en geruzie in het bestuur. “Ik weet al niet eens maar waar het over ging, maar ik heb toen serieus overwogen er mee op te houden. Gelukkig heb ik dat niet gedaan, want uiteindelijk is dat allemaal weer opgelost.”

Verder blijven biseksuelen een soort outcast binnen Dito!. “Ze worden zogenaamd goedmoedig gepest, maar er zit een kern van ware gevoelens en venijn achter.” Er zijn veel vooroordelen tegen biseksuelen, terwijl dat toch eigenlijk niet uit zou moeten maken. “We denken soms zelf te veel in hokjes.” Wat dat betreft valt er nog een verbeterslag te maken.

Veranderingen

De commissies van tien jaar geleden hadden een ander naampje dan nu maar in feite is er niet heel erg veel veranderd. “We hadden toen het DE café, wat de borrel was. De Mish Mash, dat waren de thema avonden. De hojofoon was de vraagbaak. Volgens mij valt nu alles zo’n beetje onder activiteitencommissie. De Roze week, introductie en PR zijn niet veranderd.”

De belangrijkste wijziging die Hester heeft meegemaakt was toch wel de naamswijziging. De meeste mensen associeerden Pinkeltje met kabouters of vingers en het idee ontstond om de naam te wijzigen. Leden konden hun suggesties voor de nieuwe naam van Pinkeltje bij het bestuur inleveren. Een van de namen op de lijst was Dito!.

De onthulling van het Dito! logo door schrijfster Karin Giphart

Jamai was toen erg populair en hij had een boekje met die naam uitgebracht in 2003. Dito = hetzelfde. Van hetzelfde geslacht. Het was één van de drie namen die door het bestuur uit de lijst met mogelijke nieuwe namen zijn gekozen. In 2005 kon er tijdens de Roze Zaterdag die in Nijmegen werd gehouden gestemd worden op één van de drie overgebleven namen en Dito! was de winnaar. De nieuwe naam werd mooi met graffiti op de muur gespoten en door schrijfster Karin Giphart onthuld.

Toekomst

Begin volgend jaar staat de reünie op de planning. Er zijn nu ongeveer 40 aanmeldingen, maar Hester hoopt op minimaal 100. En op 12 december komen alle oud-voorzitters bij elkaar. “De eerste voorzitter van Pinkeltje was Henry de Bruijn, maar hij was niet de oprichter van Pinkeltje. Dat was volgens de statuten ene Jan Heijmans. Dus als iemand hem zou kunnen traceren?”

Volgens Hester heeft Dito! altijd zijn inkak-momenten gehad “en dan dacht je dat het afgelopen was. Maar dan zijn er altijd opeens weer mensen die enthousiast worden en zo heb je in plaats van 40 weer 150 deelnemers voor een feestje.” De populariteit van Dito! kent een voortdurende golfbeweging, maar Dito! komt er wel. Dito! is morgen nog even belangrijk als gisteren. Er staat altijd wel weer iemand op om de kar te trekken. “Je steekt er energie in maar haalt er minstens evenveel weer uit. Dat is de kracht van Dito!.”

[Iris de Boer]

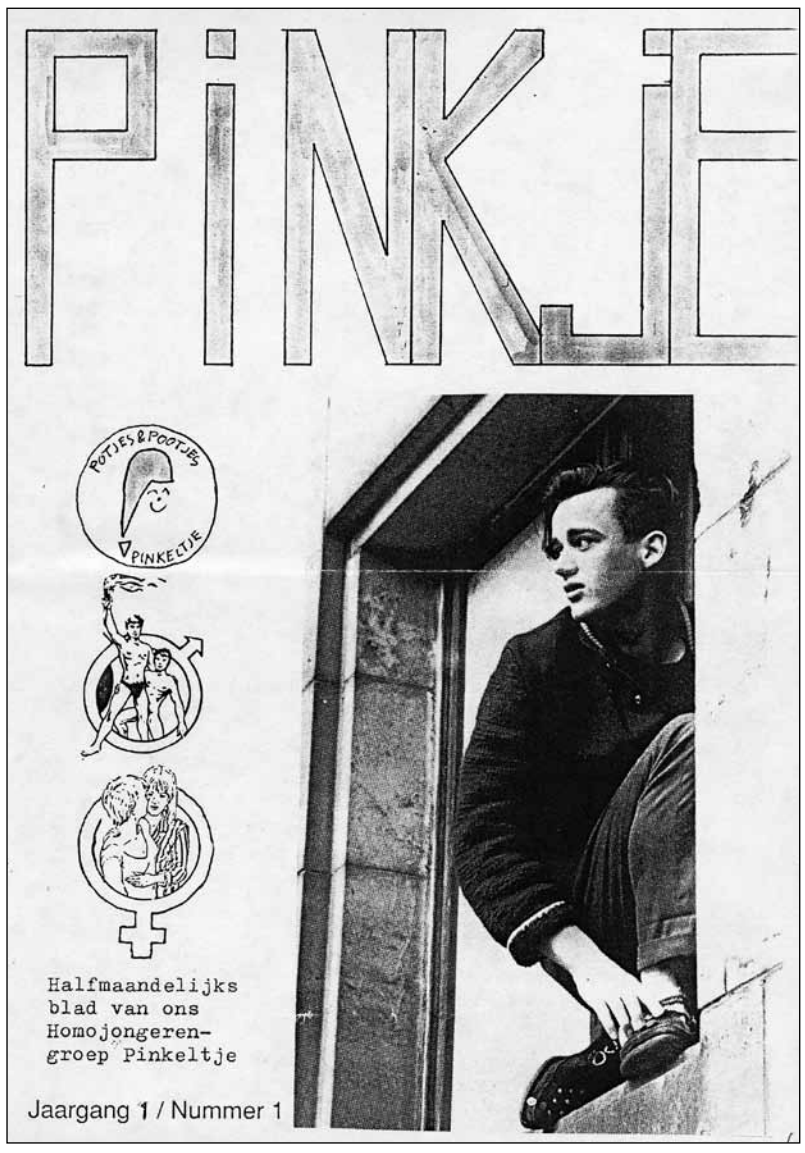

Omslag uit 1987. Bron: Lesbisch Archief Nijmegen

Tijd – Nicole Verhoeven

Tijd vind ik best wel een raar iets, of raar is eigenlijk niet het goede woord, tis ongrijpbaar, je kunt het niet vasthouden, je kunt het ook niet vooruitduwen, je kunt het niet stilzetten, tis een raar ding die tijd. 5 minuten duurt soms een uur, een uur is niks als het gezellig is bij vrienden, familie of de Mets, 30 seconden voor een stoplicht wachten duurt een eeuwigheid en een Meezingmiddag is om voordat je met je ogen kunt knipperen!
Tijd is ook genadig, het is niet voor niets dat ze zeggen dat de tijd alle wonden heelt, of nouja, helen... Sommige wonden blijven, er zit een flinterdun korstje op dat breekt net op het moment dat je het niet verwacht, soms is het een litteken, je ziet het wel, het is er wel, maar doet geen pijn meer.
Tijd is ook vooruitgang, gelukkig wel zeg, anders liepen we nu nog met z’n allen in berenvellen rond te trippelen, knotsen en houwelen in het rond te zwaaien en zaten we te bibberen bij het kampvuur, want een kampvuur is leuk, hartstikke leuk zelfs, maar er blijft altijd een kouwe achterkant.
Als ik naar mezelf kijk verbaas ik me wel eens. Toen ik lang geleden tot de ontdekking kwam dat ik jongens hartstikke leuk vond om mee te voetballen, ravotten, hutten bouwen en stoere dingen mee te doen, ik meisjes maar stom vond, die waren niet stoer en deden al helemaal geen stoere dingen, maar ik wel met het mooiste meisje in de klas wilde trouwen, wist ik eigenlijk niet wat dat was, of beter ik wist het woord er toen niet voor.
Ik wilde graag een jongen zijn, maar alleen omdat ik wel wist dat meisjes niet met elkaar konden trouwen destijds, voor de rest hoefde ik geen jongen te zijn alhoewel ik wel jaloers was dat zij overal konden plassen en ik toch iedere keer maar weer naar huis holde of een struik opzocht. Toen ik eindelijk wist dat het woord lesbisch was als je op meisjes viel, heb ik wanhopig geprobeerd om maar te voldoen aan het ideaalbeeld wat anderen hadden en de als gangbare norm geziene, huisje boompje beestje. Achteraf bekeken vind ik dat wel een beetje zonde, een beetje veel zelfs, maar ja, het was nu eenmaal zo.
Ik benijdde de mensen die uit de kast waren, die out en proud in het leven stonden, ik dacht bij mezelf, dat gaat me never nooit niet lukken. Als ik uit de kast kom raak ik iedereen kwijt, gaan ze me misschien wel als raar bestempelen ofzo, of ik word ermee getreiterd of misschien wel gepest.
Hoe mis had ik het kunnen hebben, ik had destijds nooit gedacht als begin 20er dat ik ooit out en proud zou zijn! Dat ik zou schrijven voor de Pink, dat de roze uitgaansgelegenheden open en vrij toegankelijk zijn voor iedereen, geen luikjes meer en dichtgetimmerde ramen. Dat is het mooie van tijd, want zowel in mijn persoonlijke ontwikkeling als in de maatschappelijke is er veel vooruitgang geboekt.
Zijn we er?
Nee, nog lange niet, maar we zijn onderweg en de tijd is onze vriend.
Ik zit me nu te bedenken dat we over een kleine 4 weken dit jaar achter ons gaan laten en 2015 mogen begroeten.
Een heel nieuw jaar waarin ik u allen heel veel liefde, geluk en bovenal gezondheid wens. Lieve lezers, maak er iets moois van!

Interview Fenna Hubregtse

Trots op Dito!

Fenna Hubregtse is sinds 2 jaar PR-bestuurslid bij Dito!. In deze functie is ze verantwoordelijk voor het imago, de vindbaarheid en het gezicht van Dito! en vertegenwoordigt ze de huidige generatie.

Hoe heb je Dito! gevonden?
"Ik wilde graag iets naast mijn studie doen zodat ik mijn CV een beetje op kon pimpen. Daarnaast wilde ik me ook graag maatschappelijk inzetten en het liefst voor de homo emancipatie in Nijmegen. Ik kende nog weinig homojongeren dus dat leek me een mooie combinatie. Ik ben toen gaan googelen op 'homo en Nijmegen' want ik kende Dito! op dat moment nog niet. Uiteindelijk heb ik de website gevonden en ben ik daar eens rond gaan kijken."

Waarom en wanneer ben je actief lid geworden?
"Ik wilde in eerste instantie in de PR-commissie omdat ik graag iets met PR wilde doen, maar hier zochten ze geen mensen voor. Ik heb toen een gesprek gehad met het bestuurslid vrijwilligersbeleid en hij vertelde dat ze een nieuw PR-bestuurslid zochten. Dat leek me een hele mooie uitdaging en daar heb ik toen, met succes, voor gesolliciteerd."

Wat is de doelstelling van Dito! volgens jou?
"Dito! is een organisatie voor en door jongeren die homo, lesbisch, biseksueel of transgender zijn. Wij proberen voor deze jongeren een plek te creëren waar ze (al dan niet met behulp van introductiegroepen) hun identiteit kunnen ontdekken, waar ze zichzelf kunnen zijn en waar het vooral ontzettend gezellig is. Mijn persoonlijke doelstelling, als PR-bestuurslid, is om ervoor te zorgen dat elke LHBT-er in Nijmegen weet dat Dito! er is en wat wij voor hem/haar kunnen betekenen."

Fenna Hubregtse

Vind je dat die doelstelling bereikt is?
"Gedeeltelijk. Ik denk dat wij zeker voor enorm veel jongeren van grote betekenis zijn (geweest), maar ons doel is natuurlijk nog niet bereikt. Er zijn nog teveel mensen die niet weten wat Dito! is en dat we überhaupt bestaan. Hoewel we steeds meer bereik hebben, waarbij social media natuurlijk een belangrijk middel is, valt hier ook nog erg veel winst op te behalen."

Waarom is Dito! nog nodig?
"Dito! is nodig omdat er nog teveel mensen zijn die het lastig vinden om voor hun geaardheid uit te komen. Dito! is een plek waar mensen met elkaar kunnen praten, kunnen stappen en vrienden kunnen maken. En hoewel het met de acceptatie erg goed gaat in Nederland, hebben de meeste LHBT-ers toch nog moeite met uit de kast komen. Naast onze maatschappelijke rol is Dito! natuurlijk ook gewoon een ontzettend leuke organisatie waar je een toffe studententijd kan beleven."

Wanneer kwam je zelf uit de kast?
"Ik ben op mijn 16e uit de kast gekomen. Dat is best een jonge leeftijd, in mijn omgeving was ik ook de enige (voor zover ik weet). Mijn coming out is best een grappig verhaal. Hoewel mijn ouders altijd erg open-minded zijn geweest en dit ook vaak lieten merken (bijvoorbeeld als ze vroegen naar mijn liefdesleven, zeiden ze bijvoorbeeld altijd: "En? Heb je al een vriendje? Of een vriendinnetje.. Dat kan natuurlijk ook...."), vond ik het lastig om het te vertellen. Uiteindelijk draaide ik er zo lang omheen dat mijn moeder dacht dat ik iets vreselijks moest opbiechten. Toen het hoge woord er dan eindelijk uit kwam en ik vertelde dat ik op meisjes viel, was mijn moeder ontzettend opgelucht. Ze zei: "Was dat nou alles? Ik dacht dat je zwanger was!" Daar hebben we met z'n allen wel ontzettend om moeten lachen."

Wat voor verschil heeft Dito! (voor jou) gemaakt? Hoe kijk je er tot nu toe op terug?
"Dito! heeft mij op allerlei fronten een stuk sterker gemaakt. Ik heb nooit echt problemen gehad met mijn geaardheid en ik ben er altijd heel open over geweest bij iedereen, maar ik merkte dat het ook wel erg prettig is om nieuwe mensen te ontmoeten waarbij je geen spannende coming out hoeft te beleven. Het is fijn om er met mensen over te praten die hetzelfde als jij meemaken en weten waar je het over hebt. Dito! is een warme groep mensen, die je echt accepteren zoals je bent.
Ook op zakelijk gebied heeft Dito! me veel sterker gemaakt. Door mijn PR-bestuurservaring ben ik erachter gekomen hoe leuk ik het vind om mij hiermee bezig te houden en ik wil hier ook echt mee verder."

Wat was je leukste moment bij Dito!?
"Er zijn zoveel leuke momenten bij Dito!, daar kan ik onmogelijk uit kiezen. Het hoogtepunt van het jaar is voor mij persoonlijk toch wel de Roze Week op de campus die Dito! elk jaar organiseert in mei.
Een persoonlijke triomf was het 'Dito! Gespot' KissKiss feest. KissKiss is het succesvolle gayfeest in Nijmegen, georganiseerd door het COC Nijmegen. 'Dito! Gespot' is door ons opgericht als reactie op de hype rond alle gespot pagina's ('Hartstocht in de trein' bijvoorbeeld). Het KissKiss publiek is de ideale doelgroep die Dito! tracht te bereiken. Een 'Dito! Gespot' KissKiss editie is prachtige PR natuurlijk, en daarnaast was het ook nog eens een heel leuk feestje!"

Wat was je vervelendste moment bij Dito!?
"Op dit moment hebben we veel bestuursposten open staan en dat is af en toe wel een zorg. Uiteindelijk zijn we wel een vrijwilligersorganisatie en draait heel Dito! dus op de inzet van mensen die dit vrijwillig doen. Er zijn eigenlijk altijd wel ups en downs en het komt altijd weer goed, maar het zijn wel spannende tijden.
Ik kan iedereen alleen maar aanraden in het bestuur van Dito! te komen. Zeker nu we het jubileumjaar tegemoet gaan is het fantastisch om in het bestuur te mogen zitten."

Zijn er veranderingen geweest in de tijd dat je actief lid was?
"Ja. PR-technisch is er veel vooruitgang geboekt. Toen ik bestuurslid werd had mijn voorganger de PR Commissie nog niet zo lang geleden opgericht. Het is mooi om te merken dat er nu een commissie is die zich altijd bezig houdt met Dito! in de spotlights te zetten. Zo verschijnt er minstens elke week een nieuwe column, blog of nieuwsitem op de site en is alles super actueel. Verder zijn belangrijke speerpunten het afgelopen jaar professionalisering en 'verhipping' geweest. Zo zijn onze maandelijkse borrels in een nieuw jasje gestoken met speciale thema's die ook echt goed uitgedacht worden en betere muziek. Het is mooi om te merken dat dit ook aan het aantal bezoekers terug te zien is.

Waarom is de leeftijdsgrens 25?
"Dito! is een organisatie specifiek voor jongeren. De gedachte hierachter is, dat we een plek willen creëren waar jongeren veilig de eerste stappen in 'de gayscene' kunnen zetten en kunnen ontdekken of dit iets voor ze is. Ze kunnen er op deze manier makkelijk met leeftijdsgenoten over praten. Overigens zijn onze borrels en lunches wel openbaar en dus voor iedereen."

Toekomstvisie?
"In 2015 bestaan we 30 jaar en dat is echt uniek. We zijn daarmee (een van?) de langst bestaande homojongerenorganisatie van Nederland en dat is best iets om trots op te zijn. Dat gaan we in heel 2015 ook groots vieren met elke maand een speciale activiteit, waar de reünie in januari natuurlijk een mooi voorbeeld van is. Ons doel is om er minimaal nog 30 jaar aan vast te plakken, en iedere jongere in Nijmegen die hiervoor open staat, kennis te laten maken met Dito!"

[Iris de Boer]

Het huidige bestuur van Dito!

Dito! Dare to Lunch op de HAN

Keuzes – Marc van Unen

Soms hoor je werkelijk flagrante leugens voorbijkomen. Zoals dat ouder worden ook voordelen heeft. Ik hoef op zondagochtend alleen maar in de spiegel te kijken om dat fabeltje te ontkrachten. Kwam ik vroeger nog weg met een lik Nivea, tegenwoordig ben ik op dinsdag pas weer toonbaar. Om dat nu een voordeel van ouder worden te noemen gaat me wat ver. Nog zo'n leuke: hoe ouder je wordt, hoe duidelijker je weet wat je wilt in het leven.

Dát lijkt me overigens bijzonder fijn; niet meer twijfelend, weifelend en treuzelend door het leven gaan. Kiezen is niet mijn sterkste eigenschap en al ben ik over vijf jaar Omroep Max-waardig, ik heb niet de indruk dat het nu beter gaat dan 25 jaar geleden. Zelfs bij het schrijven van deze column ben ik er nog niet uit. Zoveel roze nieuws en maar zo weinig woorden.
Ik ben geneigd om altijd het ludieke, vrolijke en lichtvoetige te kiezen. En wat is er leuker dan te lezen dat binnenkort de deuren van het illustere roze café Het Bakkertje weer opengaan, onder de naam ThomTom dit keer. Mijn gedachten gingen spontaan terug naar het voorjaar van 1990. Ik woonde toentertijd op de hoek van de Van Welderenstraat en Eilbrachtstraat. Het Bakkertje was een begrip in Nijmegen en ook nog eens recht tegenover mijn studentenkamer gelegen. Een huisgenote had de bijzondere gewoonte om midden in de nacht mijn kamer binnen te komen en mij halfslapend uit bed te trekken om nog naar de overkant te gaan. Ach, ik was jong en meer dan wat verse Anaïs Anaïs, een Doublemintkauwgom (smintjes bestonden nog niet) en wat haarlak om mijn Tears-for-Fears-permanentje in vorm te brengen had ik niet nodig. Vanuit bed rolde ik op die manier de Bakker binnen en daar bleek een optreden gaande van Hannie, een zangeres van wereldformaat, beroemd geworden met smaakvolle liedjes als "Maar vanavond heb ik hoofdpijn" en "Wil jij misschien mijn kijkdoos even zien?" Homo's staan bekend om hun goede smaak dus deze chanteuse werd met gejuich ontvangen. Hilarisch werd het toen Hannie tegen het eind van haar performance pas doorhad dat haar publiek uit een honderdtal kirrende nichten bestond. Dat op deze gewijde grond weer een roze kroeg wordt geopend is natuurlijk een prachtig gegeven. Maar naast dit hupsakeenieuws viel mijn oog ook op wat serieuze berichten. Zo is de coming out van Tim Cook, CEO van Apple, voorpaginanieuws. Het feit dat de baas van een organisatie die prachtige, peperdure maar o zo aaibare gadgets maakt liever een man dan een vrouw naast zich in bed heeft lijkt míj niet echt verheffend maar daar dachten hele volksstammen toch anders over.
Niet alleen in de VS was er coming-out nieuws: de Letse minister Rinkevics kwam, très efficiënt, middels een Twitterberichtje uit de kast. Hadden wij 25 jaar geleden al onze onvolprezen Ien Dales en kijkt niemand meer op van een homoseksuele of lesbische burgemeester, in Letland hapte menig homofoob naar adem. In een land waar het homohuwelijk bij wet verboden is, was de boodschap van de minister zeker moedig en baanbrekend te noemen.
Wat mij betreft een vermelding in een column waard!

Nieuw concept op een bekende locatie

ThomTom bar nieuwe homobar in Nijmegen

**Nijmegen krijgt na jaren een nieuwe homobar. In het oude Bakkertje, Moulin Rouge en zelfs 'De Verkeerde Kant' starten twee jonge ondernemers ThomTom bar.
Een horecazaak met een duidelijk ander concept dan de 'clubs' die er voorheen zaten. PINK neemt een kijkje tijdens de verbouwing.**

De ondernemers achter ThomTom zijn Thom Brouwer (r) en Tom Huntink (l). Er is bij de naamstelling geen ruzie ontstaan over welke T(h)om als eerste in de naam kwam.

Er is net een nieuwe vloer gestort. Het beton moet nog uitharden. Dit is een onverwacht oponthoud. Bij verbouwingen van bestaande panden kun je op verrassingen rekenen. Dat weten Tom Huntink en Thom Brouwer. Ze zijn dag en nacht in de weer om de zaak helemaal opnieuw in te richten.

"We willen een open uitstraling creëren met veel glas en licht aan de voorkant van de zaak. Hier komt ook de huiskamer waar onze gasten rustig een drankje kunnen drinken en hun mail checken bijvoorbeeld. Er komt een leestafel, spelletjes en luxe stoelen en banken. Voorbij de bar komt een klein podium en een dansvloer. Dat is geschikt voor feesten en voor zondagmiddag-entertainment. Je kunt denken aan 'a lazy afternoon', dus optredens van singer-songwriters, cabaret of theatersport. De programmering bedenken we deels zelf, maar we geven graag ruimte aan creatievelingen. We willen graag verrassen." Aldus Tom Huntink.

Tom Huntink is initiatiefnemer van BRUUT&nieuw: het tweemaandelijks homo&friends feest in Nijmegen en is betrokken bij 024-events. "Vanaf mijn 15e heb ik in de horeca gewerkt. Mijn ouders vonden dat ik een 'echte' opleiding moest doen om niet mijn leven achter de bar te slijten. Ik heb daarop Milieutechniek gestudeerd en ook in die sector gewerkt. Maar de horeca en evenementen zijn blijven trekken." Thom Brouwer heeft een entertainmentachtergrond bij o.a. toneelgroep Amsterdam. Daarnaast heeft hij enkele jaren ervaring in de horeca. Zijn droom was een eigen restaurant. Eenmaal in contact met Tom Huntink ontdekten ze hun gemeenschappelijke dromen en doelen. Die komen nu samen in het opzetten van de ThomTom bar.

Thom Brouwer: "ThomTom richt zich zowel op de middag-, avond- en nachtbezoeker. De gasten kunnen relaxen in de huiskamer, drinken en feesten aan de bar, dansen en flirten in de nacht en kijken naar verschillende shows. We willen ons van andere horeca onderscheiden door kwaliteit. Naast het reguliere aanbod willen we ook betere wijnen schenken. In de keuken bereiden we kleine hapjes. Kwaliteit vind je vooral in gastheerschap. We willen dat onze bezoekers zich welkom en gewaardeerd voelen. Het gaat vooral om de sfeer en de beleving."

"Een homobar is in deze tijd niet echt nodig, maar wel heel leuk qua sfeer en beleving!", vertelt Thom, "Wij denken dat er behoefte is aan een uitgaansgelegenheid van deze tijd met nieuwe energie. We willen niet vasthouden aan oude ideeën en zijn allereerst een gezellige en sfeervolle bar. Een bar die niet gecompliceerd doet over homo, bi, lesbo, trans of wat dan ook."

"Wanneer je een beetje afwijkt van het gangbare kun jij je in de 'hetero-horeca' niet op je plaats voelen. In de ThomTom bar moet jij je veilig voelen. Hier kun jij je vermaken, ook als je alleen op stap gaat" zegt Tom Huntink. "Wij hebben geen portier van een veiligheidsdienst aan de deur, maar een gastheer die je welkom heet. Wij zien homohoreca niet als een op zichzelf staande horeca waar de klanten vanzelfsprekend naar toe gaan.
Het moet gewoon goede horeca zijn. Wij willen concurreren met de hetero-horeca op het vlak van kwaliteit en altijd iets extra's bieden."

De techniek krijgt een eigen rol in ThomTom bar. Natuurlijk is er wifi. Je kunt er straks een app downloaden met een jukeboxfunctie. Zo kun je meebepalen welke muziek er gedraaid wordt. ThomTom komt dus met een eigen app waar ze nog veel meer mee gaan doen. "Maar dat komt later", zegt Thom Brouwer. "Verder willen we de zaak illustreren met foto's die onze gasten insturen. Dat kan nu al naar post@thomtom.bar. De inrichting wordt binnenkort ter hand genomen door de creatievelingen van Laurentz Design die ook verantwoordelijk waren voor Credible en Toon. Tom Huntink noemt het concept 'warm en een beetje burlesk'.
Wanneer ThomTom bar opent, hangt af van de tijdsduur van de verbouwing. Tom Huntink: "Uitgangspunt is begin 2015, maar misschien kunnen we jullie al verrassen tijdens de feestdagen in 2014..."

ThomTom is geopend op donderdag van 16.00 tot 02.00, vrijdag van 16.00 tot 04.00, zaterdag van 14.00 tot 04.00 en zondag van 14.00 tot 02.00. Op maandag, dinsdag en woensdag is ThomTom gesloten.

www.thomtom.bar | Facebook: ThomTom | Twitter @thomtombar

[Bart van Dam]

Wanhoop en perspectief 'Dans le milieu'

Er zijn weinig politici, die zich zo openlijk voor illegalen in hun land inzetten, als president Obama in de USA. Daarbij richt de aandacht zich op het geïntegreerd-zijn in een nieuw gastland. De motieven voor vlucht naar dat nieuwe land zijn legio, maar blijven meestal onderbelicht of beperkt tot populaire argumenten. Mogelijke achterliggende reden van de wanhoop en hoop op een nieuwe toekomst zonder angst en bedreiging komen vaak geheel niet aan bod. Een van de redenen van vlucht is de inperking van zelfontplooiing en achtervolging vanwege geaardheid.

De situatie van vlucht naar een land van vrijheid biedt de mogelijkheid geïntegreerd te raken in een nieuw land, dat uitkomst biedt, wanneer de mensenrechten in eigen land met voeten getreden worden. Het is voor vele HLBT's vaak van levensbelang het vege lijf te redden door hun land te ontvluchten, zeker uit landen waar homoseksualiteit bij wet verboden is. Uit de kast komen staat in zulk een omgeving gelijk aan sociaal isolement. Zeker in een land waar het bij wet verboden is openlijk als man en man en vrouw en vrouw samen te leven. Het daaruit volgende isolement - veroorzaakt door de wetgeving gebaseerd op religieuze interpretaties – is verweven met basale en noodzakelijke menselijke activiteiten zoals werken en een ongestoorde omgang met familie. Het betrapt worden op seksuele activiteiten leidt tot opsluiting en verdere inperkingen en bij gevolg tot voortschrijdende maatschappelijke uitsluiting.

Er zijn projecten van Human Rights Watch in samenwerking met COC nodig om de schrijnende situaties in de verschillende landen in kaart te brengen. Een van de projecten waardoor zeer nijpende situaties van homojongeren in beeld gebracht worden betrof het project van de fotograaf Ernst Coppejans (40). Coppejans stelde zich tot doel de situaties 'Dans le milieu', zo luidt de titel van de afgelopen zomertentoonstelling rond onderdrukking van homo's, fotografisch in beelden te vangen. De in deze fotografische beelden gevatte situatieschetsen maken vluchten naar het vrijere buitenland begrijpelijk.

Coppejans' project maakte via een fotoserie in Senegal duidelijk onder welke vormen van repressie homo's en lesbiennes daar moeten leven. Coppejans' reportage toonde groepen van ambulante jongeren, die in een undergroundsituatie bij elkaar onderdak zoeken. Foto's van enkelen van hen konden soms slechts op straat genomen worden, om traceerbaarheid van de afgebeelde personen en hun woonsituatie onherkenbaar te laten zijn.

De gefotografeerde jongeren leven vaak afhankelijk van het inkomen van één van hen. Ze ontwikkelen weinig mogelijkheden tot een zelfstandige, ongedwongen keuze in levensperspectief. Bijeenkomsten en feesten worden tot een reële dreiging om gearresteerd te worden. Deze uitzichtloosheid vormt de basis voor initiatieven tot emigratie, op zoek naar hoop en realisatie van dromen van vrijheid in beleving van geaardheid. Uitwijking is daarmee onder meer een vlucht uit de uitzichtloosheid en zinloos alcoholconsumentisme. 'Asiel zoeken' is daarmee gelijk te stellen aan het ontsnappen aan de druk en de beperkingen in ontwikkelingsmogelijkheden in eigen land.

[Rogier Crijns]

DE TUSSENBALANS

Floor Luiten

Geboortedatum en plaats: Nijmegen, 1961
Opleiding: HBO SPD bedrijfsadministratie
Beroep: inmiddels bijna 17 jaar eigenares van administratiekantoor.
(Vrijwilligers-)werk: Redactie wijkblad, penningmeester COC.
Woonsituatie: in een heerlijk huis. Mooiste plekje is aan de grote eettafel onder de glazen overkapping uitkijkend op de tuin en de vogeltjes.
Woont samen met: jongste zoon en hond. Mijn oudste zoon woont op kamers dus met hem zo af en toe in het weekend of tijdens vakanties.
Huiselijk ingesteld: ja best wel.
Trouw, monogaam: zeer zeker!
Vrienden/vriendinnen: Gelukkig wel, zou ook niet zonder kunnen. Twee van mijn vriendinnen ken ik al 41 jaar.
Geloof: ik ben katholiek opgevoed, doe er echter weinig mee, maar geloof wel dat er meer is dan dat wat we kunnen zien en dat interesseert me wel.
Kinderwensen: niet meer en kleinkinderen mogen nog even wachten. Heb twee jongvolwassen zoons.
Politieke voorkeur: de politiek interesseert me niet echt. Ben wel meer links georiënteerd maar heb in toenemende mate het gevoel dat we wel een democratisch land hebben maar dat we nog maar weinig invloed uit kunnen oefenen op de keuzes die er in de Kamer of Brussel gemaakt worden. Dus enigszins mijn twijfels bij "democratisch Nederland".
Lengte: 1.68 cm
Gewicht: Slank
Vervoermiddel: een Gazelle Fiets en in geval van nood een leenauto
Hobby's: fitness, boeken lezen, natuur, wandelen, fietsen, lekker eten.
Favoriete literatuur: ik lees graag en lees van alles heb er helaas vaak niet de rust voor. Wat me nu zo te binnen schiet; de Millennium trilogie, 50 Tinten grijs, - donkerder en - vrij (al ben ik halverwege de tweede blijven hangen, dus die rest staan nog op mijn ooit af te lezen literatuur), de Secret, De kracht van het nu, verslaafd aan liefde.....ach teveel om op te noemen.
Favoriete films: diverse films spreken me aan al kijk ik amper tv maar ga soms wel naar de bios. Actie, romantisch, psychologische films. Laatst gezien "12 years a slave", was overigens gedownload, wel zeer indrukwekkend en als je dit leest ben ik inmiddels ook al naar "Mommy" in Lux geweest.
Favoriete muziek: ook daarin vind ik veel mooi. M.n. de muziek uit de jaren 70 en 80 (vorige eeuw ☺)
Welke kranten lees je: Gelderlander, Financieel Dagblad, NRC
Favoriete omroep: geen duidelijke voorkeur
Favoriet vakantieoord: Griekenland, USA, Spanje, Frankrijk..... ik vind dat elk land wel zo zijn charmes heeft en mooie plekjes. Vind het wel heerlijk om reizen te maken en natuur staat daarbij hoog op het lijstje.
Favoriet eten: ik vind heel erg veel dingen lekker. Naar de warme maaltijd gaat mijn voorkeur uit. Toetjes daar heb ik niet zoveel mee.
Favoriete drank: Radler, verder merendeels de non-alcoholische dranken.
Favoriete kleding: casual
Uitgaan: Mets, 7152 in Arnhem, dansfeesten in Utrecht, Amsterdam. Daar waar leuke mensen zijn.
Verslavingen: Nee!
Goede eigenschappen: dat mogen andere mensen over mij zeggen.
Slechte eigenschappen: ach.....vast wel, maar die mag je zelf ontdekken.
Wat zie je als hoogtepunt in je leven: het zijn er meerdere maar toch wel de belangrijkste zijn de geboortes van mijn twee zoons.
En wat als dieptepunt: ik vind dit wel heel erg zwaar klinken. Die zijn er vast en zeker wel maar niet direct een onderwerp dat ik hier zo ga delen en ook graag weer achter me laat.
Bewondering voor: de mensen die met beperkingen door het leven gaan en toch blijven lachen en de positieve dingen blijven zien.
Hekel aan: ik heb nergens echt een hekel aan. Baal wel als het hard regent en ik moet ergens naar toe met de fiets.
Val op (uiterlijk of karakter): het eerste wat je ziet is toch het uiterlijk, de uitstraling daarbij doet bij mij veel . Uiteindelijk gaat het toch het meeste om het karakter. Beetje stoer, zelfverzekerd .....ondernemend en met leuke initiatieven komt, toch moet ik eerlijk zijn en speelt het uiterlijk daarbij ook wel een rol.
Eerste homo/lesbische seksuele ervaring: Ja
Heteroseksuele ervaring: Ja
Coming out: september 2012!
In welke zin geëmancipeerd: zeer zeker. Ik vind het van belang dat ik in mijn eigen levensonderhoud moet kunnen voorzien. Dus gewoon werken voor de kost. Ook wel de wens naar een partner toe. Daarnaast vind ik het moeilijk hulp te vragen en dat zit me toch wel in toenemende mate in de weg.
Homo/lesbo bars: Mets.
Andere ontmoetingsgelegenheden: de Damessalon, Poink, feesten van This=us, Garbo....
Discriminatie ervaringen, potten/potenrammer ervaringen: gelukkig niet!
In voor park/baan, sauna's, blind dates of andere avonturen: andere avonturen.
Waar ben je eigenlijk te veel mee bezig: met ballen in de lucht houden.
En waar te weinig mee: niets doen.
Speciaal doel of ideaal: opnieuw structuur in mijn leven, maar dat komt wel goed. Daarna, ..., heb daar wel een paar leuke ideeën over, ... we zullen wel zien.

Geslaagde voorronde COC songfestival

Pink Rebels winnen Nijmeegs feestje

Op 25 oktober vond de Nijmeegse voorronde voor het COC songfestival plaats. Zes acts streden om een plaats in de finale op 6 december in Den Bosch. Onder deze acts één geweldig gevoelig en emotioneel nummer gezongen en geschreven door Marloes Hendriks, getiteld 'Mijn Zoon'.

Alsof het over haar eigen zoon ging zong ze vol passie dit prachtige stuk. Echter bleek al snel dat het deze avond tussen twee andere deelnemers ging: Pink Rebels en Vintage. Het eerste nummer speelde volledig in op de actualiteit (discriminatie en onderdrukking van homo's), de tweede ook echter had dit nummer een sterk 'het komt wel goed' gehalte.
De eerste won. Of dat een goede keuze was is inmiddels dus al bekend. De finale is immers al geweest. Maar eigenlijk doet de vraag of het een goede keuze was er niet zo toe, als iedereen maar plezier heeft. Dat is in ieder geval zeker gelukt!

Heeee, Hoooo!
De voorronde van het COC Songfestival is in Nijmegen elk jaar vooral een gezellige gebeurtenis. Natuurlijk wil iedereen dat Nijmegen een goede keuze maakt voor de landelijke finale, maar dat speelt slechts zijdelings mee. Voorop staat dat de deelnemers, organisatoren en bezoekers een leuke gezellige roze avond en nacht willen hebben.
Een avond waarbij alles even mag, geen vooroordelen, geen verwijten, geen negatieve reacties, maar één groot feest. In dit grote feest won toevallig het enige nummer dat precies daarover ging. Een simpel maar pakkend deuntje (heeee, hoooo), een opvallend geklede band maar vooral met een opvallende leadzanger. De boodschap van het nummer bracht hij daarbij opvallend homo-achtig én stoer.

Tolerant
Ondanks dat het Eurovisie Songfestival een totaal ander evenement is dan dit COC songfestival, zijn er ook dit jaar weer twee duidelijke overeenkomsten. Allereerst is het belangrijkste doel van beide evenementen dat iedereen een leuke avond heeft. Het Eurovisie Songfestival heeft natuurlijk wel meer doelen. Zo is het Eurovisie Songfestival ontstaan om de vrede in Europa te behouden en tegenwoordig speelt de commercie een grote rol. Als tweede, dit jaar won bij beide evenementen het nummer met de meest actuele boodschap. Want in mei van dit jaar nog won Conchita Wurst met 'Rise Like a Phoenix' het Eurovisie Songfestival. Een nummer waar de boodschap over vrijheid van meningsuiting, vrijheid van sexuele voorkeur en het mogen zijn wie je wil zijn vanaf droop.

Euphoria!
Persoonlijk heb ik altijd moeite met het plakkaat 'songfestival' op deze avonden. Ik weet dat vele er niets van willen weten omdat er 'songfestival' in de naam staat, en dat vele juist daarom wél komen. Dat zou echter geen rol hoeven spelen. Want iedereen heeft genoten, fans van het songfestival en niet-fans. Overigens is het grappig dat de naam 'songfestival' blijkbaar veel oproept bij mensen. Wat voor een publiek zal er op zo'n avond afkomen als we het de Voice of Nijmegen zouden noemen? Heel Nijmegen zingt? Of COC Nijmegen zingt door? Ik heb in ieder geval genoten. Maar het aller-leukste was de traditionele afterparty in Mets. Hoe vaak kun je nou als songfestivalfan een hele nacht dansen op alleen maar songfestivalmuziek en elk songfestivalnummer aanvragen dat je graag wil horen. Geweldig! Mogen we dat vaker doen?

[Joost Wanders]

Pink Rebels winnen de Nijmeegse voorronde (foto: Bart van Dam)

Kandideer voor de Burgemeester Dales Prijs

In januari 2015 wordt de Burgemeester Dales Prijs uitgereikt. Kandidaten voor deze eervolle prijs kunnen aangemeld worden bij COC Nijmegen.

Deze prijs is bedoeld ter onderscheiding van vrouwen, mannen of organisaties die in het Rijk van Nijmegen op vrijwillige basis en op zeer persoonlijke en voorbeeldige wijze gestalte hebben gegeven aan artikel 1 van de Grondwet, het artikel dat het beginsel van non-discriminatie verwoordt. Gedacht wordt dus aan mensen die zich ondubbelzinnig en belangeloos inzetten voor de emancipatie van minderheden, voor de gelijke behandeling van achtergestelde groepen en/of voor de bestrijding van discriminatie in de breedste zin van het woord. De prijs is bedoeld voor personen of groepen in het Rijk van Nijmegen. De prijs wordt jaarlijks in januari uitgereikt. Bij de prijs hoort een oorkonde en een bedrag van € 500,–. De aanmelding van kandidaat-prijswinnaars is open tot 5 januari 2015 bij COC Nijmegen, Postbus 1461, 6501 BL Nijmegen, of info@cocnijmegen.nl
De aanmelding bestaat uit een motivatie met naam en adresgegevens van de kandidaat en degene die de kandidaat aanmeldt.

Uit de COC-ledenvergadering

Tijdens de laatste ledenvergadering van COC Nijmegen heeft de vereniging afscheid genomen van bestuurslid Ilse Peters. Zij werd met bloemen en applaus bedankt voor haar grote inzet de afgelopen jaren. Met een warm welkom werd Floor Luiten benoemd tot penningmeester.
Voor 2015 heeft de vereniging een jaarplan opgesteld. Hierin worden enkele teams benoemd die komend jaar extra ondersteuning van het bestuur mogen verwachten.
Café Dapper organiseert in 2015 de landelijke dag voor LHBT's met een verstandelijke beperking. Verder heeft Café Dapper een eerste 'girls only' georganiseerd. Dit initiatief krijgt volgend jaar een vervolg.
De Kiss Kiss Club is mee verhuisd naar het nieuwe Doornroosje naast het Centraal Station. Met 1200 bezoekers is een mijlpaal gezet. COC Nijmegen stelt zich als doel om met de Kiss Kiss het grootste en leukste LHBT-feest van Zuidoost Nederland neer te zetten. Daarom is het belangrijk om de identiteit van de Kiss Kiss duidelijker te maken en COC Nijmegen zichtbaarder op de kaart te krijgen. Dit zijn behoorlijke uitdagingen en kansen, die echter ook risico's met zich mee brengen voor de financiën van de vereniging. Team Kiss Kiss Club is eigenlijk te klein voor deze taak. Daarom gaat het bestuur meer ondersteuning bieden en organiseren. Doornroosje zelf heeft al aangeboden bij een aantal onderdelen te assisteren.
Het actieplan transgenders staat opgenomen in het Roze Stembusakkoord. De Transgendergroep Nijmegen heeft namens het COC een concept voor dit plan bij de gemeente ingediend. In 2015 zal verder aan dit plan gewerkt worden. Er is dus extra werk aan de winkel op gemeentelijk en beleidsmatig niveau.
De zorg verandert; ook voor LHBT senioren. Er worden gesprekken gevoerd met de opleiding Maatschappelijk werk en Dienstverlening van de HAN over een onderzoek naar de wensen en omstandigheden van LHBT senioren. Met de resultaten van dit onderzoek wil COC Nijmegen de wensen van de senioren zichtbaar maken en op de agenda van de zorgverleners zetten.
Zichtbaarheidsacties blijven belangrijk voor COC Nijmegen. Acties staan op de agenda voor het Roze Meifeest, de Roze Woensdag en Internationale Coming Out dag. Nijmegen is 'regenboogstad'. Dit wil zeggen dat van Nijmegen een positieve uitstraling naar de omliggende gemeenten verwacht wordt. COC Nijmegen draagt bij door Hand in Hand acties en het leggen van kransen tijdens de Nationale Dodenherdenking in de buurgemeenten. Tijdens de vergadering werd het bestuur gevraagd om contact te leggen met de buurgemeenten om kandidaten voor de Burgemeester Dalesprijs voor te dragen en bij de uitreiking en de lezing aanwezig te zijn.
Het COC is een begrip in Nijmegen en Nederland. Echter in de maatschappij en in de LHBT gemeenschap wordt vaak de breedte en diversiteit van de COC activiteiten onvoldoende gezien. Daarom legt het bestuur in 2015 meer nadruk op goede PR en beeldvorming. Op deze manier wil COC Nijmegen meer leden binden en werven.
Het speerpunt dat in het jaarplan ontbreekt is het Roze Huis. Het bestuur noemt dit het onbenoemd speerpunt. Het Roze Huis moet het kloppend hart worden van de roze beweging. In het bestuur van het Roze Huis is Suzanne te Brake opgenomen met PR in haar portefeuille. De nodige verbouwingen en inrichting van het huis naderen de voltooiing. Het wordt tijd om meer naar buiten te treden met de mogelijkheden van het Roze Huis.

[Bart van Dam]

De Pizzabakkers — PINK CULINAIR

Nijmegen – Vandaag op zoek naar iets leuks op mijn 'to-do' lijstje voor de Pink Culinair. Er is veel nieuws bijgekomen de laatste maanden alleen het ontbreekt mij aan tijd.
Mijn kantoorgenoot tekent vandaag de contracten voor ons tweede kantoor, de voormalige Boerensteelbank in Nijmegen Noord, dus ik zal weer alleen moeten dineren vandaag.

Sinds september is Nijmegen verrijkt met de zesde vestiging van een 'Pizza & Prosecco'. Pizzabakkers is een franchise welke sinds de start in 2009 vijf restaurants heeft geopend in en rond Amsterdam. De 'man in de regenjas' meldt mij dat de zaak wordt geëxploiteerd door Hein Egbers en Maureen van den Bosch. En ook de eerste 'Italiaan' is in Nijmegen die in een echte houtoven bakt. Ik ben de eerste gast vanavond. Er is al het een en ander gereserveerd, dus ik neem plaats aan de bar.

Al snel loopt de zaak vol met voornamelijk jonge bezoekers. Voornamelijk stelletjes waaronder opvallend veel vrouwen. De zaak heeft een eenvoudig maar eigentijds interieur. Het lijkt er op dat veel met gerecyclede materialen is gewerkt. Zo zijn de bar en de tafeltjes van grijs geverfd steigerhout, witte houten stoelen, de wandverlichting is gemaakt van diepe borden. Verder zijn er wat leuke accenten aangebracht. Een glaasje port als aperitief kan ik vergeten, de Pizzabakker heeft namelijk alleen Italiaanse dranken in huis van de betere merken als 'San Pellegrino' e.d. De koffie is dan ook niet van Egberts maar van Buscaglione. De inmiddels uitgereikte opgevouwen menukaart lijkt qua papier en layout op de gebruiksaanwijzing van mijn printer, wel grappig, maar niet zo praktisch voor een restaurant. Ik start met een biologisch glaasje rood, Chianti (4,75).

Vooraf voor mij de 'Anti Pasti', allerlei lekkers met toelichting van de kok; Vitello Tonato, Pecorino met uiencompote, Coppa di Parma, Carpaccio di Bresaola, Mozzarella met verse pesto, rucola, tomatini, pijnboompitten en 6 soorten olijven variërend van de Blacueta tot de Picual (7,50). Ik drink er een pittige rosé bij (3,25). Achter in de zaak kijk je zo in de open keuken en de houtoven, twee koks zijn druk in de weer met het deeg van mijn pizza Spinaci (11,75). Ik heb eind jaren tachtig drie jaar samengewerkt met Sardijnen en weet dus wel wat van de keuken af. Ik ben dan ook blij verrast met de verse ingrediënten en authentieke bereiding. Mijn pizza is rijkelijk belegd met pelati, mozzarella, spinazie, balsamico-ui, geitenkaas en pijnboompitten. De bodem is krokant en dun en heeft aan één zijde jammer genoeg iets te dicht bij het vuur gelegen. Zelf vind ik het lekkerder om iets meer gist aan het deeg toe te voegen dan wordt het wat soepeler, maar dat is persoonlijk. Een fruitig glas 'Pino Grigio' past hier goed bij (4,25). Op aanbeveling van de serveerster laat ik mij verrassen door het dessert van de dag – Limomisu – een variant op Tiramisu maar dan met citroen en huisgemaakte limoncello, fluweel op de tong (4,75). Anders dan op de menukaart is geprint doet niets in het restaurant vermoeden dat je er -omwille van de veiligheid- alleen kunt betalen met Pin of Creditcard (geen Amex). De kans dat je op het Kelfkensbos als restaurant beroofd of bestolen wordt is niet zo groot en als er geen contant geld aanwezig is wie is er dan de pineut? Enfin, de Pizzabakker zal nooit rijk worden, als ik thuis de kassabon nakijk blijkt dat er 2x wijn niet is aangeslagen. Dat maak ik nog wel goed met ze bij een volgend bezoek.

De Pizzabakkers.nl is zeven dagen per week geopend vanaf 17.00 uur, op zaterdag is er lunch vanaf 12.00 uur.

Met culinaire groet,
[Sander Hagenbeek]